

Հայ-Ռուսական (Սլավոնական) համալսարանի
գիտության գծով պրոֆեսոր

Ֆ.Գ.Ղ. պրոֆեսոր Ավետիսյան Պ.Ս.

«28» փետրվար 2020 թ.

Առաջատար կազմակերպության

Հայ-Ռուսական (Սլավոնական) համալսարանի ռուսաց լեզվի և մասնագիտական
հաղորդակցման ամբիոնի կարծիքը

Աննա Խիզանցյանի՝ «18-րդ դարի առաջին երրորդի ռուսաց գրական լեզվի
բառաբերականական առանձնահատկությունները (Ի.Տ. Պոսոշկովի
ստեղծագործությունների հիման վրա)» թեմայով թեկնածուական ատենախոսության՝
Ժ.02.04-«Սլավոնական լեզուներ» (ռուսաց լեզու) մասնագիտությամբ բանասիրական
գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի հայցման վերաբերյալ:

Աննա Խիզանցյանի ատենախոսական աշխատանքը նվիրված է Պետրոս I
դարաշրջանի ռուսական հասարակության վառ ներկայացուցիչ Ի.Տ. Պոսոշկովի երկերի
բառաբերականական առանձնահատկությունների ուսումնասիրությանը, որի գրավոր
ժառանգությունը ամբողջությամբ արտացոլում է այն հիմնական գործընթացները, որոնք
տեղի էին ունենում 18-րդ դարի առաջին երեսնամյակում ռուսաց գրական լեզվի
ձևավորման ընթացքում:

Աշխատանքը բաղկացած է ներածությունից, երեք գլուխներից, եզրակացությունից,
Գրականության ցանկից (124 անուն, ներառյալ բառարանագրական
աշխատությունները, էլեկտրոնային աղբյուրները և գործնական նյութերը),
հապավումների ցուցակից, երկու հավելվածներից («Ի.Տ. Պոսոշկովի աշխատությունների
փոխառված բառապաշարը» և «Ի.Տ. Պոսոշկովի աշխատությունների եզրույթները»):
Աշխատանքի հիմնական ծավալը կազմում է 153 էջ, ատենախոսության ընդհանուր
ծավալը 200 էջ է:

Ներածությունում ատենախոսը հիմնավորում է թեմայի արդիականությունը և
գիտական նորույթը, որոշում է հետազոտության օբյեկտը և առարկան, պարզ և հստակ

ձևակերպում է աշխատանքի նպատակը և խնդիրները, նկարագրում է մեթոդները և նշում հետազոտության նյութերը (9 աղբյուր), հիմնավորվում է աշխատանքի տեսական և գործնական նշանակությունը, ձևակերպում է գիտական վարկածը և պաշտպանությանը ներկայացվող 5 դրույթները: Հեղինակը հակիրճ, սխեմատիկորեն շարադրում է աշխատանքի երեք գլուխների բովանդակությունը: Հատկանշական է հետազոտության մեթոդների, մոտեցումների և սկզբունքների ամբողջությունը, որը թույլ է տվել ատենախոսին իրականացնել Ի.Տ. Պոստշկովի երկերի բառաքերականական առանձնահատկությունների խորը լեզվապատմական քննություն:

Աշխատանքի կառուցվածքը թելադրված է աշխատանքի նպատակներով և խնդիրներով:

Ատենախոսության առաջին գլուխը «18-րդ դարի առաջին երրորդի լեզվական իրադրությունը և Իվան Պոստշկովի երկերը՝ որպես դրա արտացոլում» ներառում է 4 բաժին:

Առաջին պարագրաֆում սեղմ նկարագրվում է ռուսաց առաջին կայսր Պետրոս Մեծի բարեփոխական գործունեությունը: Ընդհանուր առմամբ, ճիշտ համարելով Պետրոսի ժամանակը որպես «լուսավորության դարաշրջան» և նույնիսկ որպես «հեղափոխական ժամանակաշրջան» <...> Ռուսական կայսրության ձևավորման պատմության մեջ» (էջ 14), հեղինակը մինևույն ժամանակ շեշտում է. «Այդ ժամանակ օտար ոգին սկսեց կլանվել ժողովրդի կողմից՝ օտարելով այն ուղղափառ եկեղեցուց, որի արդյունքում առաջացել է հերձված (раскол)» (նույն էջ): Վերջին հայտարարությունը առնվազն տարակուսելի է. ամենայն հավանականությամբ, «ժողովուրդ» բառի տակ ենթադրվում է իշխող դասակարգ: Բացի այդ, կա «հերձված» բառի անտեղի օգտագործում «ուղղափառ եկեղեցի» հասկացության հետ նույն համատեքստում, որն ուղղակիորեն առաջացնում է ասոցիացիա «(ուղղափառ եկեղեցու) հերձված» տերմինի հետ (1650-1680 թվականներ):

Երկրորդ պարագրաֆում Աննա Խիզանցյանը բավական մանրամասնորեն վերլուծում է ռուս գրական լեզվի ծագումը. նա դիտարկում է ազգային ռուսաց գրական լեզվի ձևավորման գործընթացը, նշում է եկեղեցական սլավոնական և գործարար լեզուների ֆունկցիոնալ տարանջատումը, մատնանշում է մոսկովյան գրասենյակային (բյուրոկրատական) լեզուն՝ որպես ռուս գրական լեզու ստեղծելու հիմք: հակիրճ

նկարագրում է XVIII դարի առաջին երրորդի լեզվի բառային, ձևաբանական և շարահյուսական առանձնահատկությունները:

Հաճույքով նշենք, որ միևնույն ժամանակ նա համարձակորեն դիմում է ոչ միայն գիտության մեջ ընդունված դիրքերին և տեսություններին, այլև գիտական հայեցակարգերին, որոնք համընդհանուր չեն ընդունվում և հաճախ քննադատվում են. մասնավորապես, մենք խոսում ենք բանասիրության գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Տատյանա Վլադիմիրովնա Կորտավայի՝ «գրական լեզու» հասկացությունը մինչագգային դարաշրջանում մերժելու մասին (էջ 18), ինչպես նաև բանասիրության գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Բորիս Անդրեևիչ Ուսպենսկու՝ եկեղեցապալաններեն-ռուսերեն երկխոսվածքությունը (դիզլոսիա) եկեղեցապալաններեն-ռուսերեն երկլեզվության անցումային շրջան հայեցակարգին (էջ 18-19):

Ճիշտ է, այս պարագրաֆում, թվարկելով այն հիմնական փոփոխությունները, որոնք տեղի են ունեցել լեզվում ուսումնասիրվող ժամանակաշրջանից առաջ, ատենախոսը սխալ է թվագրում դրանցից մի քանիսը, կամ, ավելի ճիշտ, միանգամայն հստակ չի ձևակերպում միտքը.

«Ազգային ռուսաց լեզվի ձևավորման նախադրյալները <...> հայտնվել են արդեն 17-րդ դարի երկրորդ կեսին. ... գործածությունից դուրս են եկել երկակի թվի ձևերը [փաստացի, 14-15-րդ դարերում]; կոչական հոլովի ձևերը փոխարինվեցին ուղղական հոլովով [նույնպես 14-15-րդ դարերում]» (էջ 16) (տես՝ Իվանով Վ.Վ., Ռուսերենի պատմական քերականություն – Մոսկվա, Просвещение, 1983. – էջ 289, 287; – Մոսկվա, Просвещение, 1990. – էջ 276, 273): Նշենք, որ երրորդ գլխում ատենախոս Աննա Խիզանցյանը ճիշտ է թվագրում կոչական հոլովի և երկակի թվի օգտագործությունից դուրս գալու ժամանակը. «...կոչական ձևը դուրս է եկել գործածությունից մոտ 14-15-րդ դարերում» (էջ 86) և «...երկակի թվի ձևերը դուրս են եկել գործածությունից մոտ 14-15-րդ դարերում հին ռուսերենի բոլոր բառքառներում» (էջ 88), ընդ որում երկու այդ քերականական երևույթները «դեռ հանդիպում են XVII դարի հուշարձաններում» (էջ 86):

Թվականների հետ կապված անճշտությունները, ցավոք սրտի, հայտնվում են հետագայում. «...Մոսկվայի բարբառն էր, որը ճանաչվեց որպես ռուսաց գրական լեզվի հիմք, ի վերջո, ութ դար (!) Մոսկվան եղել է պետության տնտեսական և մշակութային

կենտրոն, և նրա լեզուն հասկանալի էր երկրի բոլոր բնակիչներին, քանի որ այն գուրկ էր սուր բարբառային հատկանիշներից» (էջ 20) (ի վերջո, քաղաքը հիմնադրվեց 1147 թ.):

18-րդ դարի ռուսաց լեզվի բառապաշարային, ձևաբանական և շարահյուսական հատկանիշները ատենախոսը բացարձակապես հստակ է մատնանշում (էջ 26-31). Կասկած է առաջացնում միայ մի արտահայտություն – «այդ ժամանակաշրջանի ստեղծագործությունների տեքստերում ամրապնդվում է «բառերի հյուսվածքը» (օրինակ, *прещёние – угроза* [скорее – наказание], *сиче – так, егда – когда*)» (էջ 26):

Մնացած երկու պարագրաֆները նվիրված են բուն Իվան Պոստոլովին. երրորդում ասվում է նրա ծագման և սոցիալական կարգավիճակի, կրթության մասին, կրճատ նկարագրվում է նրա գործունեությունը; չորրորդում՝ ներկայացվում են Պոստոլովի երկերի ընդհանուր բնութագիրը, քննվում են հեղինակի արձարձած, իր ժամանակի համար արդիական հիմնախնդիրները և դրանք լուծելու նրա առաջարկած ուղիները: Դրանք իրենցից են ներկայացնում գրականագիտական էսսե: Առաջին գլուխը ավարտվում է հստակ ձևակերպված եզրակացություններով, որոնք արված են գրագետ և հիմնված են քննարկված նյութի վրա (էջ 41-42):

Ատենախոսության երկրորդ գլուխը նվիրված է Ի.Տ. Պոստոլովի բառապաշարի ուսումնասիրությանը XVIII դարի առաջին երեսնամյակի ռուսաց գրական լեզվի ձևավորման համատեքստում: Գլուխը բաժանված է 6 պարագրաֆի, որոնցում իրականացվում է Պոստոլովի երկերի բառապաշարային շերտերի մանրակրկիտ քննություն:

Առաջին պարագրաֆում ուսումնասիրվում է գործարարական լեզվի տարրերի ներթափանցումը Պոստոլովի տեքստեր և դրանց գործառույթները, ներառյալ դիվանագիտական խոսքային վարվելակարգի և գրասենյակային լեզվի բառերը և արտահայտությունները, ինչպես նաև հեղինակային օկազիոնալիզմները (էջ 45-54), որոնք ատենախոսը ոչ այդքան հաջող անվանում է «Պոստոլովի «նորաբանություններ»», «քանի որ դրանցից մի քանիսը ամրագրված չեն բառարաններում, օրինակ՝ *народосоветие, многосоветие*» (էջ 54, 57): Ավելի ճիշտ կլինի ասել, որ 18-րդ դարի ռուսաց լեզվի բառարանում որպես օրինակ բերվում են հատվածներ Պոստոլովի երկերի տեքստից (տես՝ <http://feb-web.ru/feb/sl18/slov-abc/>):

Ինչ վերաբերում է «նորաբանություն» եզրույթին, ապա Աննա Խիզանցյանը, ամենայն հավանականությամբ, մեջբերում է նշանավոր լեզվաբան սլավոնիստ Բորիս Ալեքսանդրովիչ Լարինի խոսքը. «...Պոստշկովի խոսքը պարունակում է բազմաթիվ նորաբանություններ, բայց, ըստ էության, դրանք բոլորը եղել էին ընդհանուր լեզվի առանգություն» (Բ.Ա. Լարին, Դասախոսություններ ռուսաց գրական լեզվի պատմության վերաբերյալ (X-XVIII դարի կեսեր)... – Մ., Բարձրագույն դպրոց, 1975. – էջ 281) (խոսքը գնում է այնպիսի բառերի մասին, ինչպիսիք են, օրինակ, *семьянист и лошадеист* (էջ 57)):

Իսկապես, առնվազն *семьянистый* (և *семьнистый*) ածականը տրված է X-XVII դարերի ռուսաց լեզվի բառարանում, և օրինակները թվագրված են 1593, 1650, 1682 և 1692 թթ. (24 թողարկում. – Մ., Նաուկա, 2000. – էջ 58, 59 // http://etymolog.ruslang.ru/doc/xi-xvii_24.pdf), հետևաբար, սխալ է խոսել դրա մասին որպես նորաբանության կամ հեղինակային նորաբանության մասին:

Երկրորդ պարագրաֆի մեջ ուսումնասիրում է մեկ այլ, ոչ պակաս կարևոր Պոստշկովի աշխատությունների բառապաշարային շերտ՝ հասարակաբանություններ և խոսակցական բառապաշար, վերլուծվում են դրանց օգտագործման պատճառները, դրանց ֆունկցիոնալ և ոճական ներուժը:

Դրան կից կա մի փոքր երրորդ պարագրաֆ, որում ատենախոսը ուսումնասիրում է հեղինակի աշխատություններում օգտագործած ժողովրդական առածները և ասացվածքները, մինչդեռ Աննա Խիզանցյանը նկատում և հաջողությամբ նկարագրում է այն դեպքերը, երբ հեղինակը խոսում է դրանց փոփոխական օգտագործման մասին, ««վերափոխում» է դրանք [առածները և ասացվածքները], դրանք ենթարկում որոշակի դեֆորմացիայի՝ հարմարեցնելով անհրաժեշտ ենթատեքստին» (էջ 58):

Չորրորդ և հինգերորդ պարագրաֆներում տրվում է եվրոպական լեզուներից փոխառված տարրերի դասակարգումը՝ կախված դրանց ռուսաց լեզու ներթափանցման ժամանակից (նախապետրոսյան և Պետրոս I դարաշրջաններում փոխառված բառերը) և ուսումնասիրվում են կրոնական, վարչական, տնտեսական, իրավական, ռազմական եզրույթները: Վերը նշված պարագրաֆներին կցվում են հավելվածներ («Ի.Տ. Պոշտշկովի աշխատությունների փոխառված բառապաշարը» և «Ի.Տ. Պոշտշկովի աշխատությունների եզրույթները»):

Եվ, վերջապես, վեցերորդ պարբերությունում՝ ընդհանուր սլավոնական և բուն ռուսական բառապաշարի ֆոնին, ուսումնասիրվում են եկեղեցալավոնական բառերը, դրանց ոճական գործառույթները, հնչյունական, ածանցյալ և ձևաբանական հատկանիշները (էջ 70-75):

Երրորդ գլուխը՝ «Ի.Տ. Պոսոշկովի երկերի քերականական առանձնահատկությունները՝ XVIII դարի առաջին երրորդի ռուսաց գրական լեզվի ձևավորման համատեքստում» առենախոսը բաժանում է 2 ենթագլխի:

Առաջին ենթագլխում, որը բաղկացած է 6 պարագրաֆից, ուսումնասիրվում են Պոսոշկովի երկերի առավել վառ ձևաբանական առանձնահատկությունները՝ գոյական անվան և ածական անվան հոլովական համակարգի առանձնահատկությունները – որոշակի քերականական ձևերի տարատեսակ ձևերի առկայությունը՝ պայմանավորված խոնարհման համակարգի միասնականությամբ, հոլովական վերջավորությունների վերակազմավորմամբ; այնպիսի մնացորդային երևույթներ, ինչպիսիք են կոչական հոլովի և երկակի թվի հնացած ձևերի գործածությունը, ածականների կարճ ձևերի գործածությունը, այդ թվում համաձայնեցված որոշիչների դերում; անձնական և ցուցադրական դերանունների օգտագործման առանձնահատկությունները, անձնական և անդրադարձ դերանունների էնկլիտիկ ձևերը: Առանձնապես դիտարկվում են բայի ժամանակաձևերի համակարգը, բայի՝ -ТЬ/-ЧЬ և -ТН/-ЧН վերջածանցներով անորոշ ձևերի և բայական հատուկ ձևի՝ ձևաբայի գործածությունը:

Երկրորդ ենթագլուխը, որը բաժանված է հինգ պարագրաֆի, նկարագրում է Ի.Տ. Պոսոշկովի աշխատությունների առավել հետաքրքիր շարահյուսական առանձնահատկությունները. բայանվանական բաղադրյալ ստորոգյալների (անձնական հանգույցով կամ առանց հանգույցի) գործածությունը; անցյալ կատարյալ ժամանակաձևերի օգտագործումը հանգույցով և առանց հանգույցի; հին և նոր, գրբային և խոսակցական շաղկապները բարդ ստորադասական նախադասություններում; շարահյուսական կառուցվածքներ *кош* դերանունով, «ուղղական հոլովով դրված ուղիղ խնդրի», «*ради* + սեռական հոլով» և «*за* + տրական հոլով», որոնք բնորոշ էին XVIII դարի սկզբի ռուսաց լեզվին կամ էլ դուրս էին եկել ակտիվ օգտագործությունից, սակայն արձանագրված են ուսումնասիրված աշխատանքների տեքստերում: Եվ

քերականական, և շարահյուսական ձևերի բնությունը իրականացվել է բարձր գիտական մակարդակում և վկայում է ատենախոսի լավ լեզվական պատրաստության և արհեստավարժության մասին:

Եզրակացությունում Խիզանցյան Աննան ներկայացնում է հետևությունները՝ ստացված կատարված աշխատանքի արդյունքների ընդհանրացումից:

Պետք է նշել, որ տեսական և գործնական նյութի լավ իմացությանը, շարադրման թեթևությանը, անկասկած, նպաստում է ատենախոսի՝ ռուսաց լեզվի պատմության բնագավառում մեծ թվով գիտական աշխատություններին ծանոթացումը, ինչի մասին վկայում է օգտագործված գրականության ցանկը:

Ատենախոսական հետազոտության անվերապահ առավելությունների հետ մեկտեղ անհրաժեշտ ենք համարում նշել որոշ թերություններ.

1.Բ.Ա. Ուսպենսկու՝ «Եկեղեցասլավոներեն-ռուսերեն երկխոսվածքություն (դիգլոսիա), երբ երկու լեզուների գործառույթները բաշխվում են միմյանց միջև, և եկեղեցասլավոներեն-ռուսերեն երկլեզվության, երբ յուրաքանչյուր լեզու ծառայում է իր հատուկ ոլորտին» (ընդգծված է իմ կողմից՝ Կ.Ս.) XVII դարի վերջում և XVIII դարի սկզբում անցումի մասին հայեցակարգը ներկայացման ընթացքում (էջ 18-19) ատենախոսը, անուշադրության պատճառով, սխալ կերպով բնութագրում է այս լեզվական իրավիճակները, քանի որ «... երկլեզվությանը, ի տարբերություն երկխոսվածքության, անկայուն լեզվական իրավիճակ է. երկու լեզուներն էլ մրցում են միմյանց հետ և չեն բաշխում իրենց գործառույթները ...» (Ուսպենսկի Բ.Ա., Ռուսաց գրական լեզվի (XI-XIX դդ.) ակնարկը – Մ., Գնոզիս, 1994. – էջ 112);

կամ «... ի տարբերություն երկլեզվությանը, այսինքն հավասար և համարժեք գործառույթներով երկու լեզուների համագոյությանը, ինչը իրենից ներկայացնում է ավելցուկ երևույթ (քանի որ մեկ լեզվի գործառույթները կրկնօրինակվում են մեկ այլ գործառույթներով) և, ըստ էության, անցումային (քանի որ նորմալ դեպքում պետք է ակնկալել մեկ լեզվի դուրս մղումը մեկ այլ լեզվի կողմից կամ դրանց միաձուլումը այս կամ այն ձևով), երկխոսվածքությունը իրենից ներկայացնում է լեզվական շատ կայուն իրավիճակ, որը բնութագրվում է կայուն ֆունկցիոնալ հավասարակշռությամբ (գործառույթների փոխադարձ փոխլրացմամբ)» (Նույն տեղ, էջ 6):

2. Երկրորդ գլխի վրա աշխատանքը, իհարկե, հիմնված էր բառարանագրական աշխատությունների վրա, հիմնականում XVIII դարի ռուսաց լեզվի բառարանի և Ռուսաց լեզվի XI-XVII դարերի բառարանի վրա: Այս բառարանները ատենախոսը բազմիցս մեջբերում է (տե՛ս, օրինակ, էջեր 57, 63-66, 69), սակայն դրանք նշված չեն օգտագործված գրականության ցանկում:

3. Երրորդ գլխի՝ Բ.Տ. Պոսոշկովի աշխատությունների տեքստերում գրքային և խոսակցական կապի միջոցների ուսումնասիրությանը նվիրված պարագրաֆում ատենախոսը ասում է, որ վերջինս «հաճախ հանդիպում է պայմանական նախադասություններում *токо* շաղկապով և նրա տարրերակ *только* (*только, токо, толко*), *токмо* շաղկապներով» (էջ 126) և որպես օրինակ են բերվում հետևյալ նախադասությունները. «...яко путь к нему толь тесен, еже един ТОКМО степень человекъ вместитися может, и с единые страны того пути огнь...» (с. 5); «ТОКМО тот, кой хочет со дьяволом бытъ» (с. 288) («Завещание»)»: Սակայն, պարզ է, որ այս օրինակներում մենք չենք կարող խոսել ոչ միայն պայմանական նախադասությունների, այլ նույնիսկ *ТОКМО* շաղկապի մասին. օրինակներում, առանց կասկածի, օգտագործված է սահմանափակող մասնիկ:

4. Եվ վերջինը: Չնայած այն հանգամանքին, որ ատենախոսությունը ընդհանուր առմամբ գրված է առանց որևէ սխալների, ինչը, իհարկե, վերաբերում է ստեղծագործության արժանիքներին, նրա մեջ, այնուամենայնիվ, երբեմն հանդիպում են վրդովեցուցիչ գրավրիպակներ և տպագրական սխալներ, օրինակ՝ «...Ռուսաց լեզվի IX-XVII դարերի բառարան» (էջ 63) (XI-XVII-ի փոխարեն); «...վարչական տերմինների մեծ մասը փոխառվել է *արևմտյան* լեզուներից ...» (էջ 67) (*արևմտաեվրոպական*-ի փոխարեն); «В виду ограниченного объема работы...» (էջ 101) (*Ввиду*-ի փոխարեն); «Անգլիացի բանասեր Հորսը պնդում էր...» (էջ 113) (*փիլիսոփայի* փոխարեն):

Նշված մեկնաբանությունները հիմնականում տեխնիկական բնույթի են և ոչ մի կերպ չեն նվազեցնում ոչ աշխատության արժանիքները, ոչ էլ ստացված գիտական արդյունքների արժեքը:

Հրապարակումները և սեղմագիրը համապատասխանում են ատենախոսության հիմնական բովանդակությանը:

Ատենախոսական աշխատանքը «18-րդ դարի առաջին երրորդի ռուսաց գրական լեզվի բառաբերականական առանձնահատկությունները (Ի.Տ. Պոսոլկովի ստեղծագործությունների հիման վրա)» թեմայով իրենից ներկայացնում է լուրջ գիտական աշխատանք: Այն համապատասխանում է ՀՀ ԲՈԿ-ի պահանջներին՝ ներկայացված թեկնածուական ատենախոսություններին, իսկ նրա հեղինակը, Աննա Խիզանցյանը, արժանի է բանասիրական գիտությունների թեկնածուի՝ 10.02.04 - «Սլավոնական լեզուներ» (ռուսաց լեզու) մասնագիտությամբ գիտական աստիճանի շնորհմանը:

Կարծիքը պատրաստել են ՀՌՀ Ռուսաց լեզվի և մասնագիտական հաղորդակցման ամբիոնի դոցենտ, բ.գ.թ. Ա.Գ. Սարգիսյանը և ամբիոնի վարիչ, բ.գ.թ., դոցենտ Կ.Ս. Հակոբյանը:

Կարծիքը քննարկվել և հաստատվել է Հայ-Ռուսական (Սլավոնական) համալսարանի Ռուսաց լեզվի և մասնագիտական հաղորդակցման ամբիոնի 2020 թ. փետրվարի 28-ի նիստին, արձանագրություն № 5.

Նիստին մասնակցել են Կ.Ս. Հակոբյանը, Ա.Գ. Սարգիսյանը, Լ.Վ. Պետրոսյանը, Ն.Գ. Տոգոշվիլին, Գ.Հ. Վաղրամյանը, Վ.Հ. Գրիգորյանը, Ա.Ս. Դերձյանը, Ն.Ա. Դաշյանը, Թ.Ա. Հովհաննիսյանը, Ե.Ն. Արեֆյևիկան, Լ.Ս. Հակոբյանը, Մ.Ա. Քոչարյանը, Ա.Վ. Մելիքսեթյանը, Թ.Ս. Կոնաթյանը:

28.02.2020 թ.

ՀՌՀ Ռուսաց լեզվի և մասնագիտական
հաղորդակցման ամբիոնի դոցենտ բ.գ.թ., դոցենտ Սարգիսյան Ա.Գ.

ՀՌՀ Ռուսաց լեզվի և մասնագիտական
հաղորդակցման ամբիոնի վարիչ բ.գ.թ., դոցենտ Հակոբյան Կ.Ս.

Հաստատում եմ՝

ՀՌՀ Գիտքարտուղար

Սլեմիսյան Լ.Ռ.

